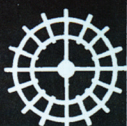
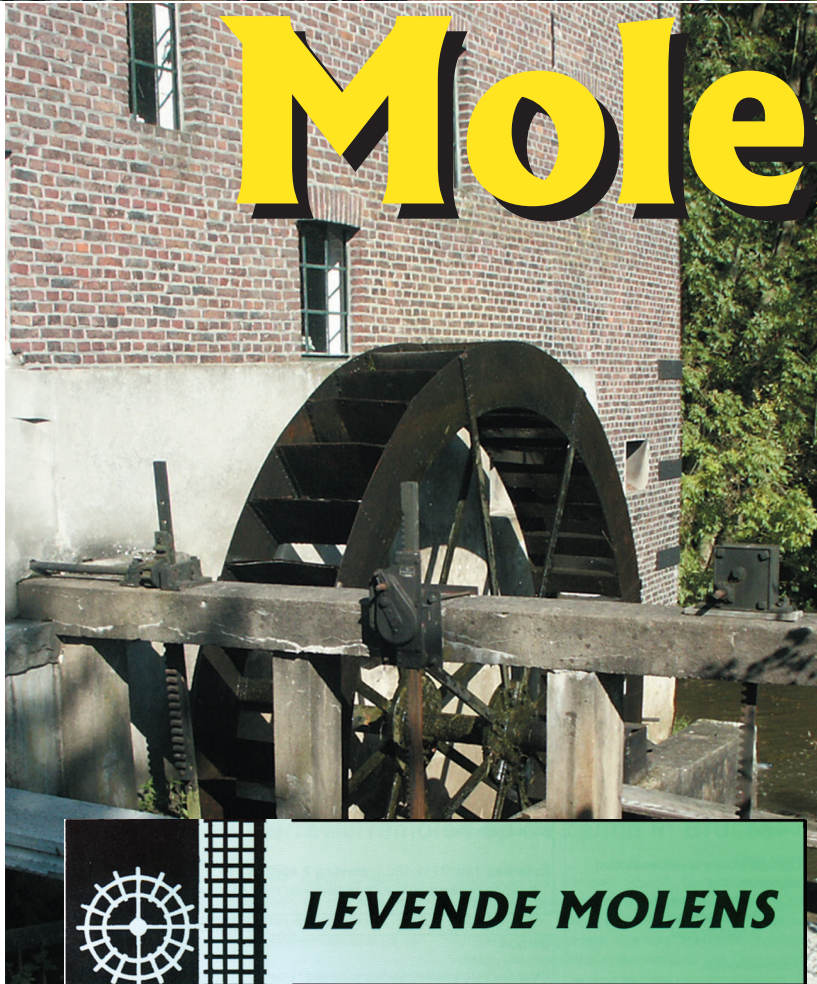

**Draait de molen of staat de deur open,
ga dan gerust binnen.**

Vlaamse

Molengids

LEVENDE MOLENS

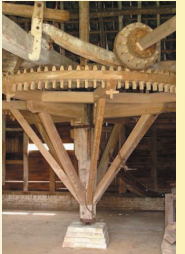
Standaard- staak- of standerdmolen:
Houten molen die op één punt steunt en waarvan de molenkast 360° kan worden gedraaid. Kan een open of een gesloten voet hebben.
Is de oudste molenvorm en werd voor het eerst in Vlaanderen gebouwd in de 12de eeuw. Vanuit Vlaanderen verspreidde dit molentype zich later over heel Europa

Bovenkruier:
Stenen of houten molen waarvan enkel de kap (dak) kan worden gedraaid over 360°. Wanneer de molen op de grond staat, spreken we over een grondzeiler; wanneer hij op een berg staat, is het een beltmolen en wanneer hij een stelling heeft, spreken we over een stellingmolen.

Watermolen
Molen die zijn kracht haalt uit de energie van stromend water. Bij een onderslagmolen duwt het water onderaan op het waterrad, dat aan het draaien gaat. Bij een bovenslagmolen valt het water boven op het rad, dat draait door het gewicht van het water. Bij een middenslagrad komt het water op het midden van het rad.

Rosmolen:
Molen die zijn kracht haalt uit de energie van een dier dat rondloopt. Vroeger werden verschillende soorten dieren gebruikt, zoals paard, ezel, os en hond. Als men ver genoeg in de tijd terug gaat, werden hiervoor ook slaven gebruikt.

Bezoek eens een molen in Vlaanderen

Eeuwenlang hebben wind- en watermolens ervoor gezorgd dat de mensen hun dagelijks brood op tafel kregen. Immers, het door de boeren geteelde graan kon enkel na malen gebruikt worden om er brood van te maken. Niet enkel graan werd gemalen, maar ook eikenschors nodig voor het bewerken van huiden (lederproductie); in de olieslagmolens werd uit kool- en lijnzaad olie geslagen die moest dienen voor verlichting, koken en bakken. Verder waren er nog vele andere industriële toepassingen, zoals het zagen van hout en steen, het vullen van stoffen, het maken van papier, het zwingelen van vlas, enz.

Door de opkomst van andere energiebronnen dan wind en water begon vanaf 1900 de teloorgang van de molens. Van de vele honderden wind- en watermolens die er in Vlaanderen toen nog waren, blijft er nog slechts ongeveer vijf procent over.

Gelukkig werd er de laatste 30 jaar hard gewerkt om wat er nog overbleef te restaureren en opnieuw in bedrijf te brengen, en dit met de hulp van vrijwillige molenaars.

Regelmatig openen de molenaars de deur van hun wind- of watermolen voor bezoekers. Deze kunnen zich dan een beeld vormen van wat een malende molen in werkelijkheid is en wat onze voorouders moesten doen om hun dagelijks brood op tafel te krijgen.

Met deze uitgave wil Levende Molens vzw een handige gids bezorgen aan zowel molenliefhebbers als iedereen die er eens op uit wil trekken om een stukje verleden in werking te zien.

De kaart in deze gids wil enkel een indicatie geven over de verspreiding en de concentratie van de molens in Vlaanderen en maakt het de bezoekers eenvoudiger om de molens in een bepaalde streek te vinden.

In deze uitgave werden de decimale coördinaten van de molens opgenomen. Dit maakt het eenvoudiger om een molen te zoeken met gps.

Ook waar het niet zo is aangegeven zijn de meeste molens open op de molen- dagen zoals Molendag in Vlaanderen en provinciale molendagen.

De Molengids werd samengesteld door vrijwilligers waarvoor onze dank.

Informatie over de molendagen kan bekomen worden via:

Levende Molens vzw, <http://www.levendemolens.be>
<http://www.levendemolenslimburg.be>

Ludo Hurkmans, T 011/64.88.47 (Limburg)

Jef Druyts, T 014/300.399 (Antwerpen)

Wilfried Nijs, T 0496/38.20.24 (Vlaams-Brabant)

Maria De Rooze, T 09/348.41.38 (Oost-Vlaanderen)

en Provinciaal Molencentrum MOLA, T 09/342.42.40, mola@oost-vlaanderen.be (enkel open van mei tot oktober)

Levende Molens vzw

Levende Molens werd opgericht in 1977 en heeft als belangrijkste doel het behoud en restauratie van wind- en watermolens in Vlaanderen. Om de twee jaar organiseert de vereniging een molenaarscursus.

De vereniging publiceert een tijdschrift (6 nummers per jaar) waarin zowel molenstudies als actueel molennieuws opgenomen worden. De werking van de vereniging steunt op werkgroepen die actief zijn in de verschillende provincies. Nuttige informatie: het lidgeld bedraagt per jaar € 23,00 voor België en € 28,00 voor Europa te betalen via bankrekening Iban: BE36 4340 0148 2181, BIC: KREDBEBB

Maatschappelijke zetel: Watermolenweg2, B 2490 Balen, T 014/300.399, voorzitter@levendemolens.be

Secretariaat: Maria De Rooze, Kapellestraat 73, B 9160 Lokeren, T 09/348.41.38, mariaderooze@telenet.be

Website: <http://www.levendemolens.be>

Molenzorg Zuid-Limburg vzw

Is al ruim 25 jaar actief in Zuid-Limburg. Contact: Marcel Vandeweert, T 011/82.14.07

Laatste zondag van april

Molendag in Vlaanderen

van 10:00 tot 18:00 u

Oost-Vlaanderen

01 APPELTERRE-EICHEM (Ninove), Wildermolen Staakmolen
Wilderstraat 97 N 50,81864 O 3,98022
Werd in 1801 van Elingen (Brabant) naar deze plaats overgebracht.
Open: Van april tot 01/11 elke 2de zondag van 14-18 u. en op afspraak.
Info: jozef.devuyst@telenet.be

02 BALEGEM (Oosterzele), Klepmolen Stenen beltmolen
Bottelweg 1 N 50,902692 O 3,793599
In 1889 opgetrokken ter vervanging van een houten staakmolen. In
restaurant. Open: eerste zondag van da maand van 14-18 u.
Info: Willy Van Nevel, T 09/362.77.45

03 BALEGEM (Oosterzele), Windekemolen Staakmolen
Pastoor de Vosstraat N 50,93175 O 3,78750
In restaurant. Info: MOLA, T 09/342.42.40, mola@oost-vlaanderen.be

04 DENDERWINDEKE (Ninove), Molen ter Zeven Wegen
Stenen beltmolen
Heirbaan N 50,79807 O 4,00103
Bergmolen met zetelkap, gebouwd 1799, Maalvaardig.
Open: laatste zondag van de maand 14-18 u. en op afspraak.
Info: paul.verschelden1@telenet.be

05 DRONGEN (Gent) Hoosmolen Stenen grondzeiler
Mahatma Gandistraat, Natuurgebied Bourgoyen. N 51,057824 O 3,686483.
Gerestaureerde romp en pomp van een achtkantige stenen poldermo-
len. Open: op afspraak. Info: [09/226.15.01](tel:09/226.15.01)

06 EREMBODEGEM (Aalst), 't Waterkot Watermolen
Watermolenstraat 6. N 50,90609 O 4,04988
Molen met bovenslagrad. Eerste vermelding in de 16de eeuw.
Open: op afspraak.
Info: Johan Vandenhaute, T 053/66.61.03, molenhoeve@telenet.be

07 ERPE (Erpe-Mere), Cottekmolen Watermolen
Molenstraat 36. N 50,94750 O 3,99258
Molen met bovenslagrad van voor 1572. Open: op afspraak. Info: Jan Steelant, T 053/80.12.66, jan.steelant@telenet.be

08 ERTVELDE (Evergem), Stenen Molen Stenen grondzeiler
Stenenmolenstraat 21 N 51,18375 O 3,74576
Gebouwd in 1798. Gecombineerd met rosmolen. Open: op afspraak.
Info: johan.van.holle@telenet.be, T 0485/13.90.83

09 ETIKHOVE (Maarkedal), Nieuwe Bossenare Staakmolen
Aatse Heerweg N 50,80005 O 3,63832
Molen van 1752 die vroeger in Impe stond. Werd op deze aloude molen-
plek in 1996-1998 heropgebouwd. Verkoop van bakmeel en biomeel.
Open: op afspraak
Info: Mark De Merlier, T 055/31.98.71, magali.deroeck@gmx.net

043 HAMME, De Grote Napoleon Stenen beltmolen
PostHoornplein 5 N 51,09203 O 4,13359
Was vroeger een olieslagmolen. Nu een korenmolen met mechnische
maalderij en één door wind aangedreven steenkoppel.
Open / info: Bert Mariman, T 052/47.31.32

010 HERZELE, Molen Ter Rijst Stenen grondzeiler
Hoogstraat 171 N 50,87926 O 3,87284
Met saracenerkap. Oorspronkelijk olieslagerij, nu graanmolen.
Open: Van april tot september 2de en 4de zondag. Info: André De Temmerman, T 053/62.32.01, detemmerman.a@skynet.be

011 HERZELE, Molen Te Rullegem Staakmolen
Molenstraat N 50,88318 O 3,89700
Dateert van ca. 1750, maar hier stond reeds in 1380 een molen.
Open: van april tot septemeber laatste zondag van de maand. Info: <http://www.molensherzele.be>

012 HUISE (Zingem), Huisekoutermolen Staakmolen
Molenstraat 1 N 50,89942 O 3,58366
Vermelding in de 13de eeuw. In de jaren 1970 overgebracht uit Ware-
gem (Hoogkoutermolen, West-Vlaanderen). Open: molendagen en op
afspraak. Info: info@huisekoutermolen.be

013 HUNDELGEM (Zwalm), Pedes Molentje of Bistmolen
Krekelstraat 99. N 50,88207 O 3,75621 Watermolen
Molen met bovenslagrad, 18de eeuw, pittoreske omgeving.
Open: van april tot september, laatste zondag en op afspraak.
Info: Willy Van Laethem, T 055/30.92.64, lillyvanlaethem@skynet.be

014 KNESSELARE, Pietendriesmolen Staakmolen
Pietendries N 51,11830 O 3,44398
In 1804 opgetrokken na een storm. De oude molen had een eerste
vermelding in 1563. Info: info@flourpower.be

015 LAARNE, Aumansmolen Stenen grondzeiler
Brandemanstraat 26. N 51,03788 O 3,85234
Begin 19de eeuw, sinds 1938 romp met mechanische maalderij.
Open: op afspraak. Info: koenauman@hotmail.be, T 09/369.53.51

016 LEMBEKE (Kaprijke), Westermolen Staakmolen
Windgatstraat-Westermolenstraat. N 51,19313 O 3,61121
Opgericht in 1785.
Open: molendagen en op afspraak. Info: Erik CaECKAERT, T 09/378.24.95

017 LEUPEGEM (Oudenaarde), Nonnenmolen Watermolen
Watermolenstraat 3. N 50,82753 O 3,60538
Vroeger olie- en schorsmolen, dubbel waterrad.
Open: tijdens de weekeinden. Info: De Maeseneire, T 09/282.62.26

018 LOKEREN, Heirbrugmolen Stenen beltmolen
Heirbrug 160-162 N 51,10355 O 3,97649
Gebouwd in 1873. Tentoonstelling met meer dan 350 verschillende
houtsoorten en 150 soorten fineer.
Open: 2de en 4de zondag van de maand van 13-17 u.
Info: Maria De Rooze, T 09/348.41.38, mariaderooze@telenet.be

019 MAARKE-KERKEM (Maarkedal), Romansmolen Watermolen
Kokerellestraat 10 (nabij de kerk) N 50,81802 O 3,64416
Eeuwenoude bovenslagmolen.
Open: op afspraak. Info: Clothaire De Deken, T 055/31.55.41

046 MAARKEDAL Molen ter Hengst stenen grondzeiler
Ommegangstraat N 50.76863 O 3.5993
Ommegangstraat
Graan- en oliemolen met ajuinvormige zetelkap. Vier steenkoppels

020 MASSEMEN (Wetteren), Van Hauwermeismolen Watermolen
Watermolenstraat 64. N 50,97776 O 3,87874
Bovenslagmolen, onderdeel van een indrukwekkend olieslagerijcomplex.
Open: laatste zondag van de maand van 10-18 u. en op afspraak.
Info: info@vanhauwermeismolen.be

Schelderodemolen Foto: F. B.

O21 MATER (Oudenaarde), Tissenhovemolen Staakmolen
Diepe Weg N 50,84675 O 3,68271
Driezolder, waarschijnlijk opgericht in 1787. Open: op molendagen en op afspraak. Info: Edgard Van Droogenbroeck, T 055/49.85.01
O45 MELDEN (Oudenaarde) Watermolen
Platdutse 7Rekegemstraat. N 50,79323 O 3,57003
Korenmolens, vroeger ook olieslagmolens.
Open: op afspraak. Info: T 055/38.88.19, 0475/89008070, e-mail: ste-faan.vanderdonckt@skynet.bebe

O22 MERE (Erpe-Mere) Kruiskoutermolen Staakmolen
Schoolstraat Mere N 50,91358 O 3,97186
Unieke driezolder met buik en kombuis. Verbusseld gevluht.
Open: elke laatste zondag van de maanden april tot september van 14-18 u, en op afspraak. Info: Gemeentebestuur: T 053/60.34.25

O23 MUNKZWALM (Zwalm) Watermolen
Rekegemstraat. N 50,87939 O 3,74174
Open: op zondagnamiddag en op molendagen. Info: MOLA T 09/342.42.40, mola@oost-vlaanderen.be

O24 OORDEGEM (Lede), Fauconniersmolen Stenen stellingmolen
Grote Steenweg N 50,966012 O 3,883434
Gebouwd in 1845. Oorspronkelijk ook oliemolen.
Open: op molendagen en op afspraak.
Info: MOLA, T 09/342.42.40, mola@oost-vlaanderen.be

O25 OPBRAKEL (Brakel), Verrebeekmolen Stenen grondzeiler
Verrebeke 10 N 50,78826 O 3,75482
De ajunen- of saracenerkap maakt van deze grondzeiler een typisch Zuid-Oost-Vlaamse molen. Opgetrokken in 1788. Open: laatste zondag van de maand en op afspraak. Info: <http://www.verrebeekmolen.be>

O26 OTTERGEM (Erpe-Mere), De Watermeulen Watermolen
Ruststraat 10-12. N 50,93376 O 3,94289.
Graanmolen van 1774 met bovenslagrad. Open: op molendagen en op afspraak. Info: T 0496/80.87.75, vanwormhoudt@telenet.be

O27 POEKE (Aalter), Artemeersmolen Stenen beltmolen
Artemeersstraat 2 N 51,02084 O 3,44005
Gebouwd in 1810, in weidse omgeving.
Open: van april tot september laatste zondag van de maand van 10-18 u.
Info: Rudi De Keukelaere, T 0472/94.35.93

O28 RONSE, Brembosmolen Watermolen
Braambos 13. N 50,75572 O 3,63578.
Vroeger schorsmolen met bovenslagrad.
Open: op molendagen en op afspraak. Info: De Vos Erica, T 055/21.40.96

O29 RUPELMONDE (Kruibeke), Spaanse Molen Watermolen
Nederstraat 2/4 (centrum). N 51,12592 O 4,29202.
De enige getijdenmolen in de Nederlanden, mogelijk vanaf de 12de eeuw. Werkt op het getij van de Schelde: bij vloed wordt het spaarbekken gevuld, bij eb wordt het houten onderslagwiel vanuit het spaarbekken in beweging gebracht.
Info en maalkalender: Dienst Toerisme Kruibeke, T 03/744.10.13

O30 SCHELDERODE (Merelbeke), Schelderomolen Stenen beltmolen
Molenstraat N 50,96962 O 3,72444
Gebouwd in 1907 ter vervanging van een staakmolen.
Open: 2de zondag en op afspraak. Info: T 0485/96.93.09, schelderomolen@hotmail.com

O31 SCHORISSE (Maarkedal), Kasteelmolen Watermolen
Parkstraat 4 (nabij het centrum). N 50,80285 O 3,67938.
Gebouwd in 1456 met een indrukwekkend bovenslagrad (4,80 m).
Open: van april tot september elke laatste zondag van de maande en op aanvraag. Info: Rufin Vanderdonck, T 055/45.51.94

O44 SINT-ANTELINKS (Herzele) Buysesmolen Staakmolen
Kamstraat 18 N 50,862772 O 3,940583
Maalvaardige reconstructie van de in 1976 omgewaaid staakmolen.
Open: op de molendagen, groepen op afspraak.
Info: toerisme@herzele.be, T 053/607044.
O32 SINT-DENIJS-BOEKEL (Zwalm), Vinkemolen Staakmolen
Op de Franskouter. N 50,85929 O 3,71826
Komt van Oosterzele en werd hier in 2003 terug opgetrokken.
Open: op molendagen en op afspraak. Info Geert Wisse T 068/33.38.55

O33 SINT-MARIA-LATEM (Zwalm), IJzerkotmolen Watermolen
Galerijpad 2. N 50,88391 O 3,71422
Bovenslagrad. In de 16de eeuw vermeld als papiermolen en ijzermolen. Maalvaardige molen.
Open: elke zondag van 14-17 u. Info: info@ijzerkotmolen.net

O34 SINT-MARTENS-LATEM, Koutermolen Staakmolen
Molenstraat N 51,01925 O 3,64397.
Open: op molendagen en op afspraak. Info: gemeentebestuur, T 09/28.21.700, cultuur.onthaal@sint-martens-latem.be

O35 SINT-NIKLAAS, De Witte Molen Stenen achtkant
Gladiolenstraat N 51,16250 O 4,15702
Gebouwd in 1695. Maalvaardig met verbusseling.
Open: om de twee weken op zondag en op molendagen
Info: Toerisme Sint-Niklaas, tel. 03 778 35 01, toerisme@sint-niklaas.be

O36 SINT-PAUWELS (Sint-Gillis-Waas), Roomansmolen
Beekstraat 16 N 51,19451 O 4,09894 Stenen stellingmolen
Gebouwd in 1847 als olieslagerij, thans graanmolen. Open: elke 1ste en laatste zondag van april tot oktober van 14-18 u, en op afspraak. Info: MOLA, 09/342.43.40, mola@oost-vlaanderen.be

O37 STRIJPEN (Zottegem), Van den Borresmolen Watermolen
Molenhoek 14. N 50,86550 O 3,78687.
Gebouwd voor 1571 met bovenslagrad. Wekt ook elektriciteit op!
Open: van april tot september elke laatste zondag van de maand en op afspraak. Info: Gebr. De Muyter, T 09/360.15.43

O38 VIANE (Geraardsbergen) Mertensmolen Watermolen
Edingseweg 401. N 50,74597 O 3,92108.
Turbinemolen op de Marke. Oude ambachtelijke werktuigen in 20 m hoge silo. Open: op afspraak. Info: Herman Merckaert, T 0475/36.70.62, merckaert@pandora.be

O39 WANNEGEM-LEDE (Kruishoutem), Schietsjampettermolen
Huisepontweg 34 N 50,89307 O 3,55663 Staakmolen
In 1981 overgebracht uit Houtave (West-Vlaanderen). Prachtig gelegen.
Open: op afspraak. Info: tpiens@hotmail.be

O40 WELDEN (Oudenaarde), Oossemolen of Toysschemolen
Oossestraat 14. N 50,86438 O 3,66346 Watermolen
Indrukwekkend bovenslagrad.
Open: op molendagen en op afspraak. Info: T 09/218.81.81

O50 WIPPELGEM (Evergem), Gerardsmolen Stenen beltmolen
Moleneinde 26 N 51,137095 O 3,731561
Bergmolen met kettingkruierwerk. Opgericht in 1864 in plaats van een staakmolen.
Open: elke 2de zondag van 11-17 u (behalve juli en augustus).
Info: gerardsmolen@gmail.com

O42 ZINGEM, Meuleken 't Dal Staakmolen
A. Amelotstraat 62 N 50,90808 O 3,65374
Reeds vermeld in 1388. Sinds 2001 weer draaivaardig.
Open: op afspraak en van april tot september elke laatste zondag van 14-18 u. Info: MOLA, T 09/342.4240., mola@oost-vlaanderen.be

Molendag Oost-Vlaanderen
tweede weekend van oktober